

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2006/2078(INI)

26.6.2006

OPINIA

Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie zwalczania handlu ludźmi – zintegrowanego podejścia oraz
wniosków dotyczących planu działania
(2006/2078(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Jean Lambert

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących sugestii:

1. z zadowoleniem przyjmuje oparte na prawach człowieka zintegrowane podejście i plan działania i uznaje, że należy przez to zwrócić uwagę na pracę i usługi przymusowe, niewolę i jednoznaczne z niewolą konsekwencje handlu ludźmi, co wymaga działania z użyciem wszelkich środków prawnych, aby zwalczać to poważne przestępstwo; w podejściu tym konieczne jest zagwarantowanie, że osoby stanowiące przedmiot handlu traktowane są jako ofiary, otrzymują niezbędne informacje, porady, a także posiadają wsparcie społeczne oraz możliwość uzyskania pomocy prawnej, a także wsparcie reintegracji ofiar w zakresie edukacji i życia zawodowego; podkreśla również istotną rolę ukierunkowania podejścia do powyższych problemów na ludzi młodych oraz dzieci;
2. uważa, że na kwestię handlu ludźmi należy spojrzeć nie tylko z punktu widzenia praw człowieka, ale również przez pryzmat dyskryminacji, dlatego uznaje za kluczowe odniesienia do równości i braku dyskryminacji w części piątej komunikatu Komisji;
3. zdaje sobie sprawę, że brak trwałych widoków na przyszłość pod względem ekonomicznym i socjalnym, wysoki poziom bezrobocia i perspektywa stale rosnącego ubóstwa w niektórych krajach pochodzenia, poziom rozwoju gospodarczego i społecznego w Europie przyczyniają się do sytuacji, w której łatwo jest organizacjom przestępczym uzyskiwać korzyści z handlu ludźmi;
4. zauważa, że sytuacji tej sprzyja również obecność szarej strefy na rynkach pracy państw członkowskich, która tworzy klimat przyzwolenia dla codziennych nadużyć, stanowiąc podatny grunt dla wszelkich form wykorzystywania; dlatego uważa, że skuteczne i systematyczne stosowanie istniejących przepisów prawa pracy w każdym państwie członkowskim mogłoby służyć jako środek odstraszający organizacje przestępcze zamieszane w handel ludźmi;
5. uważa, że popyt na tanich, niezarejestrowanych i uległych pracowników w UE przyczynia się do nielegalnego handlu ludźmi; wyraża przekonanie, że istnienie takiej siły roboczej może obniżyć koszty, jednak dzieje się to kosztem ludzkiej godności i szkodzi normom zatrudnienia, środkom w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa, godziwemu wynagrodzeniu oraz dochodom lokalnym i/lub krajowym poprzez niepłacenie podatków i składek na ubezpieczenie;
6. uważa, że państwa członkowskie powinny podpisać odpowiednie konwencje międzynarodowe (m.in. Protokół ONZ o handlu ludźmi, Konwencję Rady Europy o zwalczaniu handlu ludźmi, Konwencję ONZ przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, Konwencję ONZ o prawach dziecka, Konwencję ONZ o ochronie praw wszystkich pracowników-migrantów i członków ich rodzin oraz konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy, i podstawowe standardy w zakresie pracy, w szczególności konwencję nr 29 dotyczącą pracy przymusowej, konwencję nr 182

dotyczącą zakazu i natychmiastowych działań zmierzających do eliminacji najgorszych form pracy dzieci oraz konwencje związane z wolnością zgromadzeń, inspekcją pracy i agencjami pracy)

7. zachęca państwa członkowskie do jak najszybszego transponowania do prawa krajowego dyrektywy Rady 2004/81/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentu pobytowego wydawanego obywatelom państw trzecich, którzy są ofiarami handlu ludźmi lub podlegali działaniom ułatwiającym nielegalną imigrację i współpracują z właściwymi władzami¹;
8. uważa, że dobre praktyki firm, obejmujące wymaganie od podwykonawców spełniania przez nich wymogów wynikających z umowy i przepisów prawa (dostosowanie łańcuchca dostaw) odgrywają ważną rolę w zmniejszaniu popytu na nielegalną siłę roboczą i że przedsiębiorstwa, a także inne podmioty społeczne odgrywają zasadniczą rolę w zagwarantowaniu stosowania wszelkich istniejących przepisów dotyczących pracy i ochrony socjalnej, a w szczególności zagwarantowaniu, że pracownicy otrzymują prawnie im należną część zysków; z zadowoleniem przyjmuje Deklarację Ateńską, która ma gwarantować nietolerowanie przez firmy pracy przymusowej;
9. jest zdania, że należy nakładać bardzo surowe kary na firmy zatrudniające tanią siłę roboczą pochodzącą z handlu ludźmi, szczególnie jeśli firmy te działały w sposób nieuczciwy;
10. wzywa UE do wykorzystania istniejących i przyszłych zasobów w działaniach związanych z różnymi kwestiami dotyczącymi handlu ludźmi; w związku z tym uważa, że handel ludźmi powinien stać się sprawą priorytetową dla przyszłego Europejskiego Instytutu ds. Równości Mężczyzn i Kobiet ze względu na fakt, że wiele kobiet pada ofiarą handlu ludźmi, co często prowadzi do wykorzystania seksualnego;
11. wyraża przekonanie, że ważną rolę w identyfikowaniu i wspieraniu ofiar handlu ludźmi odgrywają cieszący się poważaniem pracodawcy, związki zawodowe, władze lokalne, pojedynczy obywatele oraz organizacje pozarządowe i że najlepsze praktyki powinny być rozpowszechniane przez odpowiednią sieć w najszerszym możliwym zakresie; uważa także, iż kontrolowanie sektorów zatrudnienia o wysokim ryzyku występowania zjawiska wykorzystywania pracowników powinno być przeprowadzane przez agencje odpowiedzialne za zatrudnienie, we współpracy z innymi agencjami i podmiotami społecznymi;
12. uznaje konieczność istnienia środków zapobiegawczych w krajach pochodzenia ofiar handlu ludźmi, w tym współpracy policyjnej i sądowej; uważa, że silne wsparcie organizacji pozarządowych działających na rzecz pomocy ofiarom, ma w związku z tym duże znaczenie; uważa, że ambasady zainteresowanych państw członkowskich i krajów trzecich powinny uczestniczyć w zwalczaniu handlu ludźmi oraz wzywa wzywa Komisję i państwa członkowskie do uruchomienia kampanii prewencyjnej skierowanej do potencjalnych ofiar handlu ludźmi, informującej ich o rodzajach ryzyka i potencjalnych

¹ Dz.U. L 261, z 6.8.2004, str. 19.

zagrożeniach oraz o ich prawach i obowiązkach, a także o miejscach, w których mogą uzyskać pomoc w państwach przeznaczenia;

13. wyraża przekonanie, że wsparcie dla ofiar handlu ludźmi powinno być dostosowane do ich indywidualnych potrzeb, zakładając, że ofiary handlu ludźmi nie stanowią jednolitej grupy; w tym względzie zwraca uwagę na szczególne znaczenie kwestii równości płci oraz praw dzieci, ludności tubylczej i grup mniejszościowych, ponieważ wiele ofiar lub potencjalnych ofiar handlu ludźmi stanowią kobiety, dzieci oraz osoby należące do grup etnicznych i mniejszościowych, które mogą podlegać dyskryminacji w miejscu pochodzenia;
14. uważa, że mechanizmy inspekcji i egzekwowania odnoszące się do prawa pracy powinny zostać wzmocnione we wszystkich państwach członkowskich; uważa również, że państwa członkowskie powinny upewnić się, że posiadają konieczne ramy prawne i że dysponują stosownymi mechanizmami, możliwościami szkolenia i wystarczającymi zasobami technicznymi, które pomogą im w wypełnianiu prawnych zobowiązań poprzez przekazanie urzędnikom z organów kontrolnych odpowiedzialności, informacji oraz zapewnienie im szkoleń uświadamiających w celu umożliwienia im rozpoznawania ofiar handlu ludźmi wykorzystywanych do pracy; uważa, że sieć inspektoratów związanych z zatrudnieniem spełniłaby ważną rolę w wymianie najlepszych praktyk;
15. zdaje sobie sprawę, że wykorzystywanie takich pracowników może nie być oczywiste na pierwszy rzut oka, lecz może przybierać formę zmniejszenia płacy wskutek fałszywych odliczeń lub odliczania pieniędzy rzekomo na cele podatkowe, które w rzeczywistości przywłaszczane są przez agenta lub pracodawcę; zwraca uwagę, że należy ostrzegać właściwe władze o takich możliwościach i zapewnić dostępność odpowiedniego wsparcia, jak np. telefonów zaufania;
16. wyraża przekonanie, że kwestię handlu ludźmi powinno się rozważyć w sposób skoordynowany na szczeblu UE; zauważa, że głównym zadaniem polityki UE na rzecz rozwoju jest zmniejszenie ubóstwa oraz osiągnięcie milenijnych celów rozwoju, które odnoszą się do głównych czynników powodujących, że ludzie stają się łatwymi ofiarami handlu, np. ubóstwo, brak dostępu do szkolnictwa podstawowego i wyższego, nierówność płci, odmówienie praw do obywatelstwa, dyskryminacja i brak dostępu do usług oraz równych szans;
17. uznaje potrzebę działania i koordynacji ze strony organów międzynarodowych w celu zbierania i analizowania stosownych danych na temat handlu ludźmi, w tym danych na temat zatrudnienia, w celu umożliwienia skutecznej interwencji sektorowej; wzywa również Komisję do centralizacji tych danych oraz informowania na bieżąco Parlamentu i Komitetu Ekonomiczno-Społecznego.

PROCEDURA

Tytuł	Zwalczanie handlu ludźmi – zintegrowane podejścia oraz wnioski dotyczące planu działania
Numer procedury	2006/2078(INI)
Komisja przedmiotowo właściwa	LIBE
Komisja wyznaczona do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	EMPL 18.5.2006
Ścisłejsza współpraca	
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Jean Lambert 1.2.2006
Rozpatrzenie w komisji	21.3.2006 21.6.2006
Data zatwierdzenia wskazówek	22.6.2006
Wynik głosowania końcowego	za: 42 przeciw: 0 wstrzymujących się: 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Andersson, Jean-Luc Bennahmias, Emine Bozkurt, Iles Braghetto, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Proinsias De Rossa, Harlem Désir, Harald Ettl, Carlo Fatuzzo, Ilda Figueiredo, Roger Helmer, Stephen Hughes, Ona Juknevičienė, Jan Jerzy Kułakowski, Sepp Kustatscher, Jean Lambert, Raymond Langendries, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Jan Tadeusz Masiel, Ana Mato Adrover, Maria Matsouka, Ria Oomen-Ruijten, Csaba Óry, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Pier Antonio Panzeri, José Albino Silva Peneda, Kathy Sinnott, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Edit Bauer, Mihael Brejc, Françoise Castex, Dieter-Lebrecht Koch, Magda Kósáné Kovács, Marianne Mikko, Leopold Józef Rutowicz, Patrizia Toia
Zastępcy (art. 178 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Małgorzata Handzlik